Naar een advies voor GS obv onderzoeken CAF en PouTon

4-11-2025, eerste aanzet als voer voor discussie.

Wat kunnen we nu al (wetend dat men nog scherp stelt en nog wat aanpassingen doorvoert) op hoofdlijnen halen uit de onderzoeken (rapportages 31-10 en aanvulling PouTon 4-11)?

1. De scenario's 1 (veehouders moeten uit eigen middelen financieren, hoogte eisen wordt daar op afgestemd) en 2 (veehouders krijgen financiering vanuit de banken, eisen worden daarop afgestemd) leiden tot een emissiereductie die te ver af staat van het einddoel (ca 46% op locatieniveau) (zie dia 13 in rapportage PouTon van 31-10 en 7 van 4-11).
2. Dit betekent dat we uitkomen bij iets wat lijkt op de scenario's 3 en 4 (rapportage 4-11). Punt bij scenario 4 (emissiereductie door stoppen meerekenen) is wel dat deze anders omgaat met de 46% (die in de huidige invulling betrekking heeft op actieve locaties).
3. De scenario's 3A en 3B in de twee rapportages zijn verschillend: in de rapportage 31-10 wel/niet 40% subsidie, in de rapportage 4-11 gaan beide uit van een gedifferentieerde norm voor grote en kleine bedrijven waarbij 3A de grens legt op 300LSU[1] en 3B legt die op 150LSU[2].
4. Voorgaande betekent dat we Wilma (en dus GS) de volgende opties moeten voorleggen:
    a. We baseren de normen voor grote bedrijven op basis van hetgeen technisch mogelijk is. Voor kleine bedrijven komt er een lagere norm zodat die met relatief weinig investeringen kunnen voldoen. Vraag is dan waar leggen we het onderscheid leggen. Redenerend vanuit emissiedoel zou het dan beter op 150 LSU kunnen liggen (scenario 3B/4-11). Dat betekent dat de groep bedrijven met een lagere norm kleiner is.
    b. Idem, maar in plaats van een gedifferentieerde norm komt er financiële ondersteuning voor bedrijven (scenario3B/31-10).
    c. Hybride: één norm, maar financiële ondersteuning alleen voor kleine bedrijven.
5. Alternatief is scenario 4, waarbij de scenario's A en B dan vooral de bandbreedte aangeven waarbinnen de uitkomst waarschijnlijk komt te liggen. PouTon heeft niet aangegeven om hoeveel bedrijven die (extra) stoppen het dan gaat. Het mag duidelijk zijn dat dit scenario politiek brisant is.
6. In de lijn die Wilma/GS tot nu toe hanteren is financiële ondersteuning vanuit de provincie een no-go komt de keuze dan uit op een gedifferentieerde norm is gekoppeld aan bedrijfsomvang (optie a bij punt 4 hierboven).
7. Binnen genoemde opties zou je ook nog kunnen differentiëren tussen veehouderijtakken (bijvoorbeeld: in de melkveehouderij wel differentiëren naar bedrijfsgrootte en/of subsidiëren, in andere takken niet).

---

[1] Livestock Unit, ongeveer GVE, zie Glossary:Livestock unit (LSU) - Statistics Explained - Eurostat

[2] 150LSU/GVE~=gemiddeld melkveebedrijf (112 melkkoeien + 38% gve jongvee per melkkoe). In 2020 zat ca 75% onder deze grootte.